

Äänestysaluejaon muuttaminen vuodelle 2026

Kaupunginhallitus 04.08.2025 § 230
439/00.00.00/2025

Vaalilain 8 § 2 momentin mukaan valtuuston päätös äänestysalueista tulee voimaan kalenterivuoden alussa, jos päätös on tehty ja siitä on ilmoitettu Digi- ja väestötietovirastolle viimeistään edellisen vuoden elokuussa.

Digi- ja väestötietovirastolle ilmoitettu valtuuston päättämä äänestysaluejako on voimassa toistaiseksi, kaikissa vaaleissa ja kansanäänestyksissä siihen saakka, kunnes sitä vaalilain määräämän järjestyksen mukaisesti uudestaan muutetaan. Vain muutoksista äänestysaluejaossa on tarpeen ilmoittaa Digi- ja väestötietovirastolle.

Digi- ja väestötietovirasto huolehtii siitä, että väestötietojärjestelmän rakennustietoihin merkitään jokaiselle rakennukselle oikea, valtuuston päätöksen mukainen tietoäänestysalueesta. Digi- ja väestötietovirasto huolehtii myös siitä, että äänestysalueiden tiedot ovat ajan tasalla vaalitietojärjestelmässä silloin, kun äänestyspaikkojen tietojen ylläpito kulloinkin toimitettavaa vaalia varten alkaa.

Perustettaessa vaalien äänioikeusrekisteri väestötietojärjestelmän tiedoista äänioikeutetun äänestysalue määritellään hänen asumalleen asuinrakennukselleen merkityn tiedon perusteella. Tämän perusteella määräytyy se, minkä äänestysalueen ja äänestyspaikan vaaliluetteloon henkilö lisätään, ts. missä hän voi vaalipäivänä äänestää.

Vaalilain 8 §:ssä todetaan seuraavasti: Äänestysalueena on kunta, jollei sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen. Äänestysalueista päättää valtuusto. Päätöstä tehtäessä on otettava huomioon seuraavan kalenterivuoden alusta voimaan tulevat kuntajaon muutokset. Valtuuston on myös määrättävä, mihin äänestysalueeseen kuuluvat ne henkilöt, joita ei ole väestötietojärjestelmässä merkitty minkään kiinteistön kohdalle.

Päätös äänestysalueista tulee voimaan kalenterivuoden alussa, jos se on tehty ja siitä on ilmoitettu Digi- ja väestötietovirastolle sen määräämällä tavalla viimeistään voimaantuloa edeltävän vuoden elokuussa.
(29.11.2019/1132)

Jos päätös kuntajaon muuttamisesta on tehty äänestysalueista tehdyn päätöksen jälkeen, valtuuston tai, jos muutoksesta on päättänyt ministeriö, kunnanhallituksen on viipymättä tarkistettava äänestysaluejako.

Äänestysalueista tehtyä päätöstä, josta on ilmoitettu Digi- ja väestötietovirastolle, noudatetaan hallinto-oikeudelle tehdystä valituksesta huolimatta, kunnes valitusasia on ratkaistu, jollei hallinto-oikeus toisin määrää. Hallinto-oikeuden valituksesta antamaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. (29.11.2019/1132).

Äänestysalueen pakollisena tietona on numerotunnus. Äänestysaluejaon muuttamista koskevassa kunnanvaltuuston päätöksessä on ratkaistava myös, mikä kunnan äänestysalueista on käytössä niillä kunnan äänioikeutetuilla, joita ei ole merkitty väestötietojärjestelmässä asuvaksi minkään kiinteistön kohdalle. Äänestyspaikkoihin, mm. niiden nimeämiseen ja ilmoittamiseen liittyen annetaan tarkempia ohjeita sekä Digi- ja väestötietovirastolta että oikeusministeriöstä lähempänä kutakin vaalia.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 20.6.2022 § 42 mukaisesti Mänttä-Vilppulan kaupungin alueella äänestysalueet ovat seuraavat:

Numero Äänestysalueen nimi

001	Vilppula
002	Kolho
003	Pohjaslahti
004	Mänttä

Useissa aiemmissa vaaleissa ongelmalliseksi on osoittautunut löytää kaikille äänestysalueille riittävä määrä jäseniä vaalilautakuntiin. Lisäksi ennakkoäänestyksen yleistymisen myötä vaalipäivän äänien laskeminen on nopeutunut.

Edellisissä vaaleissa 003 Pohjaslahden äänestysalueella äänioikeutettujen määrä on pieni (äänestäneitä Presidentivaaleissa 2024 1. vaali 181 hlö, 2. vaali 174 hlö, EU-vaali 2024 120 hlöä, 2025 Aluevaali 143 hlö ja kuntavaali 144 hlöä) mutta äänestysalueen sijainnin ja äänestysviikkauden vuoksi Pohjaslahden äänestysalue on syytä säilyttää.

Vuonna 2026 ei järjestetä säännönmukaisia vaaleja.

Valmistelu ja lisätiedot:
hallintojohtaja Anitta Hietaniemi
anitta.hietaniemi(at)taidekaupunki.fi, p. 044 097 9202

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Anne Heusala
Päätösesitys	Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle, että äänestysaluejakoon ei tehdä muutoksia vuodelle 2026.
Päätös	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.